Available online
http://lumenpublishing.com/journals/index.php/lumeneas
e-ISSN: 2501-0425; ISSN–L: 2284–5984

Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences
2018, Volume III, Issue 1, pp. 24-47

Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall

Oana-Patricia PALAMARIU, Ingrid-Roxana ROOS, Maria-Magdalena VIERU, Beatrice-Ecaterina MATRAŞ, Lavinia MANDIUC

https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Covered in:
Google Scholar; Index Copernicus;
Ideas RePeC; Econpapers; Socionet; CEEOL;
KVK; WorldCat; CrossRef; CrossCheck;
ERIH PLUS; J-Gate.

©2018 The Authors & LUMEN Publishing House.
Selection, peer review and publishing under the responsibility of LUMEN Publishing House.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. *Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3*(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall

[Respectarea valorilor etice prevăzute de Codul de conduită al funcționarilor publici din Primăria Municipiului Suceava]

Oana-Patricia PALAMARIU[1], Ingrid-Roxana ROOS[1], Maria-Magdalena VIERU[1], Beatrice-Ecaterina MATRAŞ[1], Lavinia MANDIUC[1]

Abstract: The motivation to choose the theme of micro-research " Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall " is due to its timeliness and to the fact that it is regulated by the rules of professional behavior of civil servants. These provisions of the "Code of Conduct for Civil Servants" are mandatory for persons who hold a public office within the public authorities and institutions of the central and local public administration, as well as within the autonomous administrative authorities.

Keywords: ethical values, code of conduct, public servant, city hall.

Introducere

Motivația alegerii temei de microcercetare "Respectarea valorilor etice prevăzute în Codul de conduită al funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava" este datorată actualităţii acesteia şi a faptului că este reglementată de normele de comportament profesional al funcționarilor publici.

Aceste dispoziţii prevăzute de „Codul de conduită al funcţionarilor publici" sunt obligatorii pentru persoanele care ocupă o funcţie publică în cadrul autorităţilor şi instituţiilor publice ale administraţiei publice centrale şi locale, precum şi în cadrul autorităţilor administrative autonome.

Obiectivele codului urmăresc să asigure creşterea calităţii serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum şi să contribuie la eliminarea birocraţiei şi a faptelor de corupţie din administrația publică.

[1] Faculty of Law and Administrative Sciences, Stefan cel Mare University from Suceava, Romania.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Codul propune următoarele sugestii pentru creşterea calităţii serviciului public: reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale şi profesionale corespunzătoare creării şi menţinerii la nivel înalt a prestigiului instituţiei publice şi al funcţionarilor publici, informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptăţit să se aştepte din partea funcţionarilor publici în exercitarea funcţiilor publice, crearea unui climat de încredere şi respect reciproc între cetăţeni şi funcţionarii publici pe de o parte, şi între cetăţeni si autorităţile administraţiei publice, pe de altă parte.[2]

Prin intermediul codului, funcţionarii publici au obligaţia de a avea un comportament profesionist, precum şi de a asigura, în condiţiile legii, transparenţa administrativă, pentru a câştiga şi a menţine încrederea publicului şi integritatea, imparţialitatea şi eficacitatea autorităţilor şi instituţiilor publice.

Obiective:

Care sunt principalele probleme etice pe care cetăţenii le identifică în cazul funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava?

Câţi dintre cei 50 de cetăţeni chestionaţi consideră că funcţionarii publici din cadrul Primăriei Municipiului Suceava sunt corupţi?

Respectă funcţionarii publici din cadrul Primăriei Municipiului Suceava principiul imparţialităţii în desfăşurarea activităţilor specifice funcţiei?

Ipoteza microcercetării

Cea mai gravă problemă percepută de cetăţeni este corupţia din cadrul instituţiilor publice, săvârşite de funcţionarii publici care îşi exercită atribuţiile de serviciu conform fişei postului, iar orice încălcare a acestora atrage după sine sancţionarea şi răspunderea penală.

Metodologia microcercetării

Metoda de cercetare aleasă în prezenta lucrare a fost chestionarul care cuprinde 15 întrebări ce vizează respectarea dispoziţiilor codului de conduită al funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava.

Cercetarea s-a realizat în Municipiul Suceava, în lunile decembrie 2017 – ianuarie 2018, pe un eşantion aleatoriu de 50 de cetăţeni cu vârsta cuprinsă între 18 – 36 de ani.

[2] Art. 2, literele a), b) şi c) din Codul de conduită al funcţionarilor publici

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Cuvinte cheie:

Funcţionar public - persoana numită, în condiţiile legii, într-o funcţie publică (de execuţie, de conducere)

Funcţie publică - ansamblul atribuţiilor şi responsabilităţilor, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică, de către administraţia publică locală, centrală şi autorităţile administrative autonome.

Corupţie - categorie de infracţiuni definite ca atare de Legea nr. 78/2000 din care fac parte: infracţiunile de luare de mită (art. 254 C. pen.), de dare de mită (art. 255 C. pen.), de primire de foloase necuvenite (art. 256 C. pen.) şi de trafic de influenţă (art. 257 C. pen.); promisiunea, oferirea sau darea de bani, de daruri ori alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar, pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuţiile sale de serviciu, în această situaţie făptuitorul nefiind pedepsit dacă denunţă autorităţii fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea faptă.

Cod de conduită - reglementează normele de conduită profesională a funcţionarilor publici.

Interes public - acel interes care implică garantarea şi respectarea de către instituţiile şi autorităţile publice a drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale cetăţenilor, recunoscute de Constituţie, legislaţia internă şi tratatele internaţionale la care România este parte.

Profesionalism - principiu conform căruia funcţionarii publici au obligaţia de a îndeplini atribuţiile de serviciu cu responsabilitate, competenţă, eficienţă, corectitudine şi conştiinciozitate.

Imparţialitatea şi independenţa - principiu conform căruia funcţionarii publici sunt obligaţi să aibă o atitudine obiectivă, neutră faţă de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea funcţiei publice.

Cinstea şi corectitudinea - principiu conform căruia în exercitarea funcţiei publice şi în îndeplinirea atribuţiilor de serviciu, funcţionarii publici trebuie să fie de bună-credinţă.

Libertatea gândirii şi a exprimării - principiu conform căruia funcţionarii publici pot să-şi exprime şi să-şi fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept şi a bunelor moravuri.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Cadrul normativ al codului de conduită

Cadrul normativ de bază al exercitării de către consilierii de etică a atribuţiilor lor legale îl constituie *Legea nr 7/2004* privind Codul de conduită al funcţionarilor publici, respectiv Ordinul preşedintelui ANFP nr 4500/2008 pentru stabilirea unui cadru unitar privind metodele de completare şi transmitere a datelor şi informaţiilor referitoare la respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici şi la implementarea procedurilor disciplinare.

Reglementarea legală de bază pentru exercitarea de către consilierii de etică a atribuţiilor legale care le revin, o constituie *Legea nr 7/2004 privind Codul de conduită a funcţionarilor publici,* astfel cum aceasta a fost modificată şi completată prin *Legea nr 50/2007*. Prin art. 21 alin. (2) al Legii sunt stabilite următoarele atribuţii ale consilierilor de etică:

1. Acordarea de asistenţă şi consultanţă funcționarilor publici cu privire la respectarea normelor Codului de conduită
2. Monitorizarea aplicării prevederilor Codului de conduită;
3. Întocmirea de rapoarte trimestriale privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici.

Articolul menţionat (alin. 3) mai stabileşte şi că sarcinile consilierilor de etică se exercită fie „în temeiul unui act administrativ emis de conducătorul autorităţii sau instituţiei publice" fie „prin completarea fişei postului cu atribuţia distinctă de consiliere etică şi monitorizare a respectării normelor de conduită".

Cu privire la rapoartele trimestriale privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici, prin alin. (4) al aceluiaşi articol se stabileşte că acestea: *„sunt aprobate de conducătorul autorității sau instituției publice; se comunică funcționarilor publici din cadrul autorității sau instituției publice; și se transmit trimestrial, la termenele și în forma standard stabilite prin instrucțiuni de Agenția Națională a Funcționarilor Publici".*

Prevederile cele mai relevante ale Legii nr 7/2004 pentru îndeplinirea de către consilierii de etică a atribuţiilor legale, sunt cele care statuează un număr de principii şi norme generale ale conduitei profesionale a funcționarilor publici. Cunoaşterea acestora este necesară îndeplinirii de calitate a atribuţiilor de consiliere etică, respectiv de monitorizare a aplicării prevederilor Codului de conduită.

Prin art. 3 al Legii 7/2004, sunt stabilite 9 principii care guvernează comportamentul profesional a funcționarilor publici, astfel:

- Supremația Constituției și a legii;
- Prioritatea interesului public;

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

• Asigurarea egalităţii de tratament a cetăţenilor în faţa autorităţilor şi instituţiilor publice;

• Profesionalismul;
• Imparţialitatea şi independenţa;
• Integritatea morală;
• Libertatea gândirii şi exprimării;
• Cinstea şi corectitudinea;
• Deschiderea şi transparenţa.

Cu privire la principiul *integrităţii morale,* valorile pe care legiuitorul le-a subordonat acestei formulări nu pot fi decât cele general valabile acestei noţiuni atunci când ea vizează activitatea şi conduita persoanelor care ocupă funcţii publice. Integritatea funcţionarului public presupune ca imparţialitatea, corectitudinea, onestitatea să nu îi fie afectate de practicile corupte.

Imparţialitatea şi independenţa este un principiu a cărui interpretare şi punere în practică nu presupune existenţa unor norme legale specifice. Independenţa şi imparţialitatea funcţionarului public înseamnă pe de o parte ca acesta să gândească, să decidă şi să acţioneze independent în exercitarea atribuţiilor sale legale, iar pe de altă parte ca activitatea şi deciziile sale să fie corecte în raport cu reglementările legale pe baza cărora el îşi exercită atribuţiile de serviciu.

În cazul altora din cele 9 principii menţionate, este necesară o raportare a conduitei funcţionarilor publici şi la una sau mai multe norme legale specifice. Cu titlu de exemplu, *asigurarea egalităţii de tratament a cetăţenilor în faţa autorităţilor şi instituţiilor publice* presupune respectarea normei constituţionale în conformitate cu care *„Cetăţenii sunt egali în faţa legii şi a autorităţilor publice, fără privilegii şi fără discriminări"* (art. 6 din Constituţia României).

Cu privire la *libertatea gândirii şi exprimării,* este necesar ca funcţionarii publici să se raporteze pe de o parte la acele norme constituţionale şi legale care confirmă şi apără libertatea de gândire şi exprimare ca libertate fundamentală a oricăror persoane, iar pe de altă parte la acele norme legale care le ocrotesc lor şi subordonaţilor lor ierarhici libertatea gândirii şi exprimării, în limitele stabilite prin legislaţia specifică.

Principiul *deschiderii şi transparenţei* presupune că „activităţile desfăşurate de funcţionarii publici în exercitarea funcţiei lor sunt publice şi pot fi supuse monitorizării cetăţenilor". Deşi actul normativ nu prevede în mod explicit, este evident că principiul menţionat constituie o transpunere în practică a normei constituţionale şi legale în conformitate cu care „accesul

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

liber si neîngrădit al persoanei la orice informaţii de interes public constituie unul dintre principiile fundamentale ale relaţiilor dintre persoane şi autorităţile publice".

Metode şi instrumente pentru monitorizarea aplicării prevederilor Codului de conduită

Consilierul de etică trebuie să monitorizeze în scopul de a afla măsura în care sunt respectate principiile şi normele generale de conduită profesională de către funcţionarii publici şi să îi ajute pe aceştia să cunoască, înţeleagă şi să respecte mai bine aceste norme. Planul specific de monitorizare şi consultanţă trebuie personalizat de fiecare consilier de etică în particularităţile instituţiei publice în care lucrează. Diferitele modalităţi de colectare, prelucrare, analiză şi interpretare a informaţiilor legate de evaluarea respectării principiilor şi normelor de conduită trebuie personalizate de către fiecare consilier de etică în parte.

Consilierii trebuie să combine mai multe metode şi instrumente de cercetare pentru a avea o imagine corespunzătoare asupra aplicării codului de conduită. Se recomandă folosirea cel puţin a chestionarelor administrative şi a interviului ca metode de monitorizare a aplicării Codului de conduită.

Pentru atingerea standardelor de etică stabilite de lege, ar fi indicat ca fiecare consilier de etică să realizeze anual un plan minim de activităţi, care să includă un plan de monitorizare şi un plan de consiliere etică. Un asemenea plan minim de activităţi, aprobat de conducerea instituţiei/autorităţii publice, are rolul de a stabili puncte de reper anuale pentru ca activitatea consilierilor de etică să prindă contur, dincolo de completarea formularelor obligatorii, conform Ordinului preşedintelui ANFP nr.4500/2008.

Consultanţa şi asistenţa se pot acorda funcţionarilor publici la cerere dar şi ca urmare a rezultatelor activităţii de monitorizare. Este recomandat consilierului de etică să iniţieze o dezbatere în urma monitorizării pentru a discuta, în cadrul instituţiei, măsurile ce se impun pentru creşterea impactului aplicării codului de conduită. Această dezbatere poate fi iniţiată în mai multe moduri. De la simplu la complex, rezultatele monitorizării pot fi făcute publice prin realizarea unor fluturaşi sau pliante, care să includă concluziile rezultate. Aceste materiale pot servi ca un suport de discuţie cu personalul fiecărui departament din instituţia publică respectivă.

Este recomandabil ca fiecare consilier de etică să solicite conducătorului instituţiei la care lucrează să îi permită atât distribuirea materialelor sintetizând concluziile monitorizării, cât şi organizarea unor întâlniri (nu mai lungi de două ore) cu angajaţii diferitelor servicii, direcţii şi

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

departamente. Prin aceste întâlniri, funcţionarii publici sunt informaţi cu privire la cele mai acute şi la cele mai frecvente probleme de conduită, aşa cum apar ele din monitorizare.

De asemenea, ei sunt informaţi cu privire la rolul important pe care îl are o discuţie confidenţială cu consilierul de etică, dacă se vor confrunta personal cu o problemă sau o dilemă etică. Pentru exercitarea atribuţiilor de consultanţă şi asistenţă, consilierii de etică pot realiza diverse activităţi, ca de exemplu:

- Fluturaşi;
- Pliante;
- **Întâlniri directe** – unde o atenţie deosebită trebuie acordată acelor funcţionari ce au atribuţii în domeniul asigurării transparenţei şi integrităţii în instituţia publică, deoarece aici pot interveni adevărate dileme etice;
- Seminarii sau grupuri de lucru cu funcţionarii publici din birouri, servicii şi direcţii ale instituţiei publice respective.

Consilierii de etică pot propune conducerii autorităţii/instituţiei publice un plan minimal de activităţi pe care să le desfăşoare pe parcursul unui an. Acest plan trebuie să se refere la cele trei domenii principale de acţiune ale consilierilor de etică: acordarea de consultanţă şi asistenţă funcţionarilor publici cu privire la respectarea normelor de conduită, monitorizarea aplicării prevederilor Codului de conduită şi întocmirea de rapoarte. Este recomandat consilierului de etică să stabilească activităţi în toate cele trei domenii de competenţă.

În domeniul monitorizării pot fi programate activităţi de culegere de date.

În domeniul consultanţei şi asistenţei pot fi programate întâlniri de informare în grup, workshopuri, realizarea şi distribuirea de pliante etc.

În domeniul întocmirii de rapoarte pot fi programate sarcinile în perioada de raportare. Această planificare anuală trebuie să fie asumată de consilierul de etică şi aprobată la nivelul conducerii instituţiei publice.

Relaţionări intrainstituţionale în activitatea consilierului de etică

Pentru îndeplinirea de calitate a atribuţiilor legale care le revin, consilierii de etică trebuie să relaţioneze cu reprezentanţii mai multor compartimente din cadrul instituţiilor/autorităţilor în cadrul cărora îşi desfăşoară activitatea. Se propune abordarea acestor raporturi într-o ordine „algoritmică", corespunzătoare celor trei atribuţii legale ce revin consilierilor de etică, respectiv:

- Atribuţia de monitorizare;
- Atribuţia de consiliere;

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

• Atribuţia de raportare.

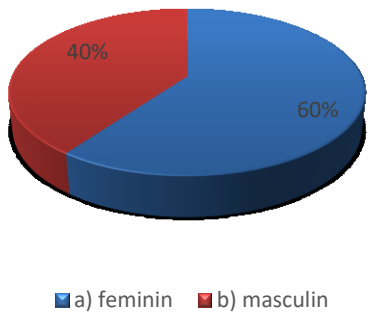
Enumerarea din textul Legii nr 7/2004 sugerează că monitorizarea aplicării Codului de conduită ar urma cronologic activităţii de consiliere (consultanţă şi asistenţă) a funcţionarilor publici. Pe de o parte, este evident că o consiliere „focusată" cât mai eficient tematic şi / sau către funcţionarii publici care, la un anumit moment sau la altul, resimt mai acut nevoia consilierii etice, poate fi realizată numai în condiţiile în care consilierii de etică reuşesc să monitorizeze şi să stabilească în prealabil, cât mai corect şi concret posibil, care sunt, la un anumit moment sau la altul, necesităţile de consiliere etică de la nivelul instituţiilor / autorităţilor publice din care fac parte. Pe de altă parte, urmând aceste etape, activitatea de monitorizare a respectării Codului de conduită va genera rezultate cât mai apropiate de realitate (şi va putea să recomande măsuri corelative) numai în măsura în care funcţionarii publici cunosc – inclusiv datorită consilierii de care au beneficiat – legislaţia a cărei implementare este monitorizată.

În consecinţă, ciclul „monitorizare, consiliere, monitorizare, consiliere" reprezintă un „algoritm" care se impune de la sine – dar care, în acelaşi timp, nu trebuie privit mecanic, ci ca unul în care „consilierea" şi „monitorizarea" pot să devină interşanjabile temporal, în funcţie de situaţia şi necesităţile concrete existente la un anumit moment sau la altul la nivelul fiecărei autorităţi sau instituţii publice.

Interpretarea chestionarului aplicat

1. Precizaţi genul Dumneavoastră:

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Feminin	30	60%
Masculin	20	40%

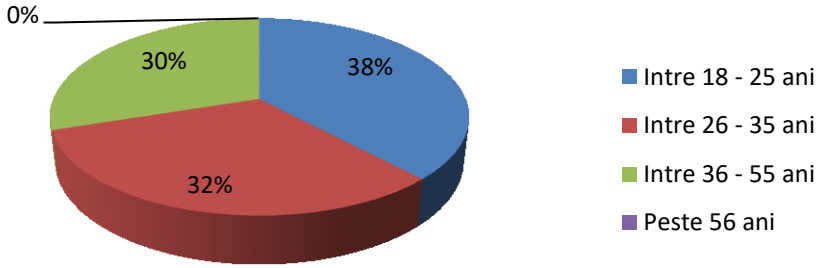

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Conform primei întrebări, dintre cei 50 de cetăţeni chestionaţi, a rezultat că predomină genul feminin, şi anume, 60% din total, iar persoanele de gen masculin sunt reprezentate de procentul de 40%.

2. Precizaţi vârsta Dumneavoastră:

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Între 18 şi 25 de ani	19	38%
Între 26 şi 35 de ani	16	32%
Între 36 şi 55 de ani	15	30%
Peste 56 de ani	0	0%

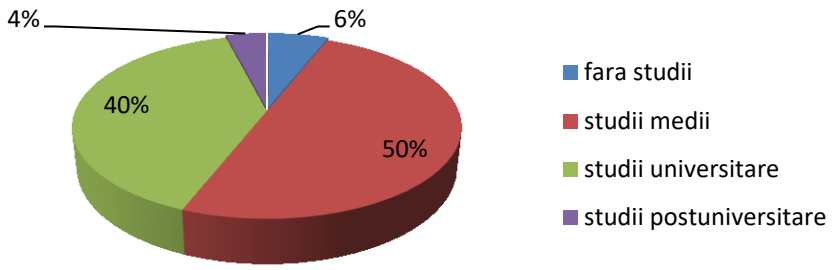

În ceea ce priveşte vârsta persoanelor care au participat la acest studiu, am constatat că majoritară este categoria de vârstă cuprinsă între 18-25 ani, cu un procent de 38%, urmată de persoanele care au vârsta cuprinsă între 26-35 ani, adică 32%, iar 30% dintre cei chestionaţi au vârsta între 36-55 ani.

3. Precizaţi nivelul de studii:

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Studii medii	25	50%
Studii universitare	20	40%
Studii postuniversitare	2	5%
Fără studii	3	6%

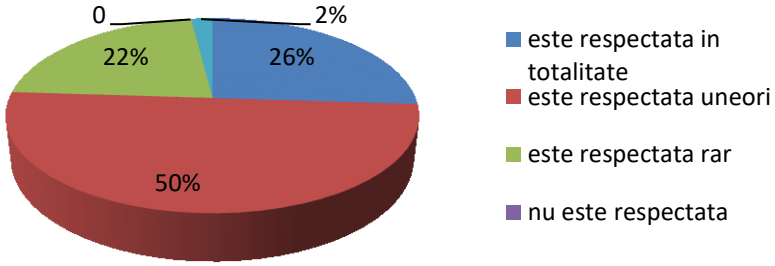
How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Datorită caracterului aleatoriu al aplicării chestionarului nostru, în ceea ce privește nivelul de studii, 50% dintre persoane au studii medii, 40% studii universitare, 4% studii postuniversitare, iar 6% sunt fără studii.

4. În ce măsură credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava respectă obligaţiile de mai jos?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Este respectată în totalitate	13	26%
Este respectată uneori	25	50%
Este respectată rar	11	22%
Nu este respectată niciodată	0	0%
Nu ştiu/nu răspund	1	2%

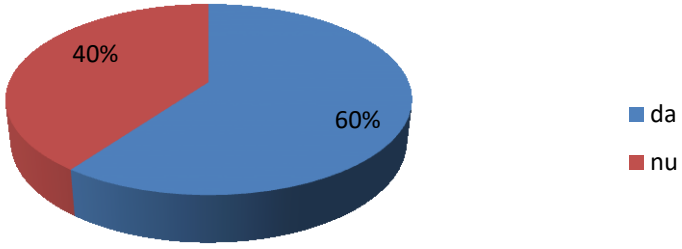
Obligaţiile funcţionarilor publici prevăzute de Codul de conduită sunt următoarele: funcţionarii publici sunt obligaţi să aibă o atitudine conciliantă şi să evite generarea conflictelor, funcţionarii publici au obligaţia să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credinţă, corectitudine şi amabilitate, funcţionarii publici sunt obligaţi să aibă o atitudine imparţială şi justificată pentru rezolvarea clară şi eficientă a problemelor cetăţenilor. Cu privire la acestea, persoanele chestionate au răspuns astfel: 50% au răspuns

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

că sunt respectate uneori, 26% că sunt respectate în totalitate, 22% sunt respectate rar, iar 2%, s-au abţinut. Aşadar, ţinând cont de procentul de 50%, rezultă că funcţionarii publici din cadrul Primăriei Municipiului Suceava, nu respectă în totalitate obligaţiile enumerate mai sus, rezultând faptul că încalcă prevederile Codului de conduită specific funcţiei pe care o deţin în instituţie.

5. Consideraţi că există corupţie în rândul funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
a) Da	30	60%
b) Nu	20	40%

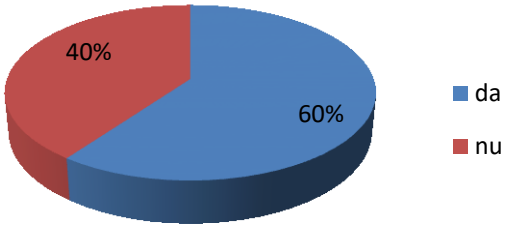

La întrebarea cu privire la existenţa corupţiei în rândul funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava, cetăţenii au fost sinceri, transparenţi, subiectivi, iar răspunsul lor a fost în proporţie de 60% afirmativ şi 40% negativ. Funcţionarii publici trebuie să îşi exercite în mod legal atribuţiile de serviciu şi să nu săvârşească acte de corupţie, cum ar fi luarea şi darea de mită, deoarece acestea atrag răspunderea şi sancţiunea penală (închisoare, interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta).

6. Dacă răspunsul la întrebarea anterioară a fost „Da”, în ce proporţie credeţi că există?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Răspuns liber	30	60%
Răspuns liber	20	40%

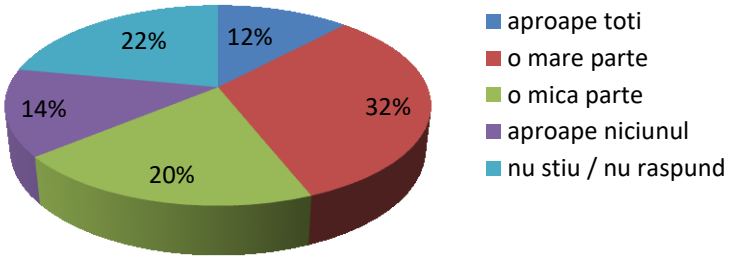
How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Cetăţenii consideră că există corupţie în procent de 60%, un procent relativ mare, care ar trebui să ajungă la 0%, ţinând cont că funcţionarilor publici le este interzis prin lege să săvârşească acte de corupţie.

7. În opinia dvs., câți dintre funcționarii publici din Primăria Suceava sunt corupți?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Aproape toţi	6	12%
O mare parte	16	32%
O mică parte	10	20%
Aproape niciunul	7	14%
Nu ştiu/nu răspund	11	22%

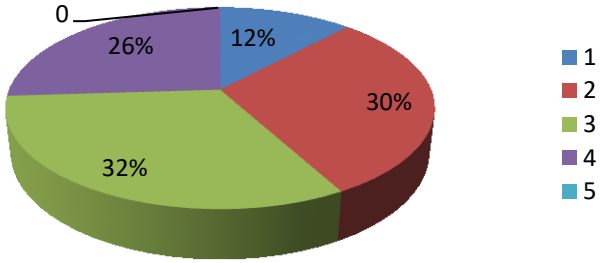

În opinia cetăţenilor, a rezultat că o mare parte dintre funcţionarii publici sunt corupţi (32%), la care se adaugă procentul de 12%, 22% se abţin, 20% reprezentând o mică parte dintre funcţionarii publici, iar 14% de asemenea.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

8. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava au un comportament profesionist la locul de muncă?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Profesionist	6	12%
2	15	30%
3	16	32%
4	13	26%
5 Neprofesionist	0	0%

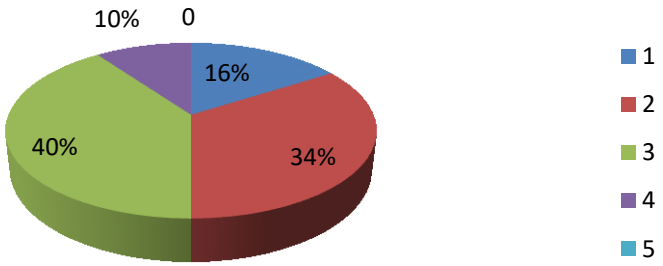
Cetăţenii chestionaţi afirmă că 32% dintre funcţionarii publici din Primăria Municipiului Suceava au un comportament relativ profesionist în exercitarea atribuţiilor de serviciu, la care se adaugă valoarea de 12% în favoarea funcţionarilor publici. S-a constatat că nu există comportament neprofesionist al funcţionarilor publici.

Funcţionarii publici trebuie să dea dovadă de profesionalism la locul de muncă, în special la interacţiunea cu cetăţenii, să fie imparţiali, corecţi, demni, obiectivi, să aibă un limbaj coerent şi adecvat şi să ţină cont că scopul principal al administraţiei publice este acela de a satisface nevoile cetăţenilor.

9. Cum apreciaţi calitatea serviciilor publice de care aţi beneficiat la Primăria Suceava?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 De calitate	8	16%
2	17	34%
3	20	40%
4	5	10%
6 Lipsite de calitate	0	0%

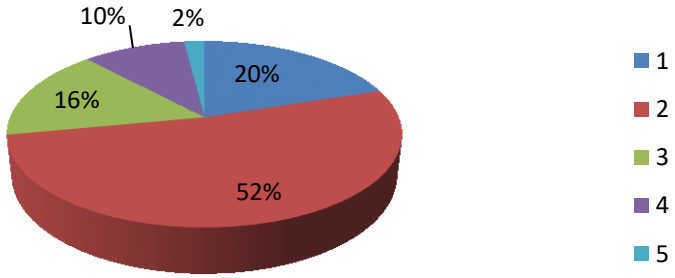
How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Conform interpretării, 16%, respectiv 34% dintre cetățenii chestionați sunt mulțumiți de calitatea serviciilor din Primăria Sucevei, iar cei relativ mulțumiți, într-un procent de 40%. Procentul de 10% îi reprezintă pe cei care nu sunt mulțumiți de calitatea serviciilor de care au beneficiat.

10. În general, credeți că funcționarii publici din Primăria Suceava respectă legile în exercitarea atribuțiilor de serviciu?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Respecta legile	10	20%
2	26	52%
3	8	16%
4	5	10%
5 Nu le respectă	1	2%

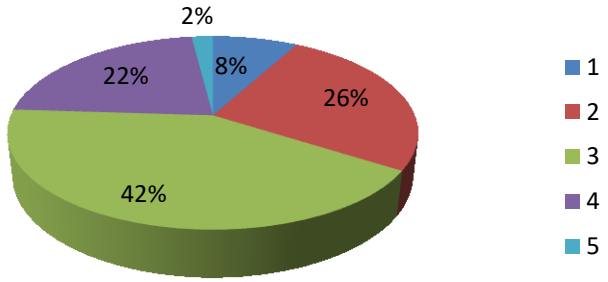

În urma răspunsurilor, 20% dintre cetățeni sunt de părere că funcționarii publici respectă legile în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la care se adaugă 52% care cred că se respectă aproape în totalitate. Din fericire, doar 2% dintre cetățenii chestionați susțin ca funcționarii nu respect legile.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

11. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava sunt imparţiali în exercitarea atribuţiilor de serviciu?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Sunt imparţiali	4	8%
2	13	26%
3	21	42%
4	11	22%
5 Nu sunt imparţiali	1	2%

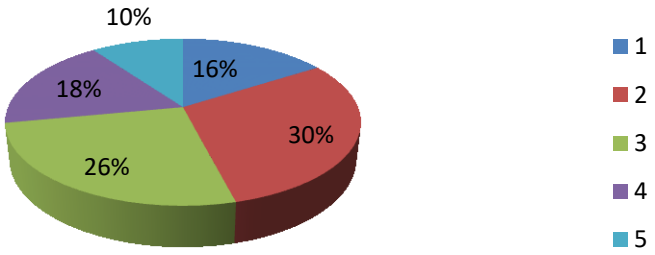

Conform rezultatelor, doar 8% dintre cetăţeni consideră că funcţionarii suceveni sunt imparţiali şi doar 2% cred că nu sunt imparţiali. În procent de 42%, cetăţenii sunt de părere că doar în unele cazuri este vorba de imparţialitate, 26% şi respectiv 22% dintre aceştia reprezintă valorile unor răspunsuri asemănătoare.

12. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, solicită ori acceptă cadouri, servicii, favoruri, invitaţii sau orice alt avantaj?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Nu solicită, nu acceptă	8	16%
2	15	30%
3	13	26%
4	9	18%
5 Solicită şi acceptă	5	10%

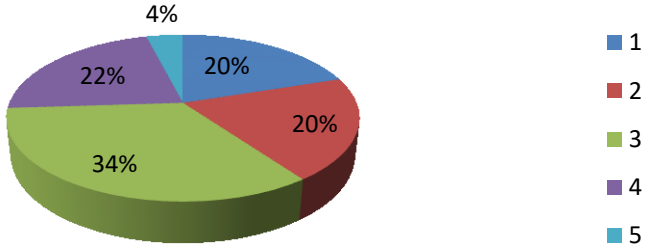
How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Conform acestei întrebări, 10% dintre persoanele chestionate sunt de părere că funcţionarii publici solicită şi acceptă cadouri/ servicii/ favoruri sau orice alt avantaj, şi la o diferenţă de doar 6% sunt cei care cred că nu solicită şi nu acceptă nimic (16%). Cei mai mulţi au răspuns că nu cred că solicită (30%), iar 26% şi respective18% au dat răspunsuri neutre.

13. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava fac propagandă pentru partidele politice?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Nu fac propagandă	10	20%
2	10	20%
3	17	34%
4	11	22%
5 Fac propagandă	2	4%

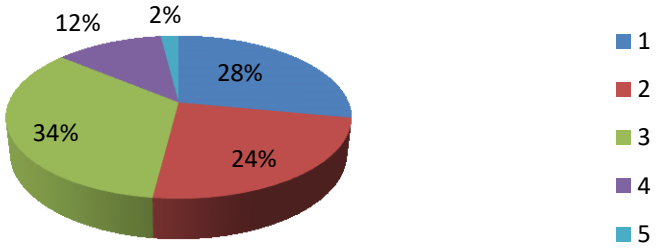

În urma rezultatelor obţinute, majoritatea celor care au răspuns sunt de părere că funcţionarii publici nu fac propagandă (20%, 20%) şi doar 4% cred că aceştia fac propagandă partidelor. Restul de 34% şi 22% au dat răspunsuri neutre.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

14. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava apără prestigiul instituţiei prin comportamentul şi limbajul lor?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
1 Da, apăra în mod loial prestigiul instituţiei	14	28%
2	12	24%
3	17	34%
4	6	12%
5 Nu creează o imagine bună instituţiei	1	2%

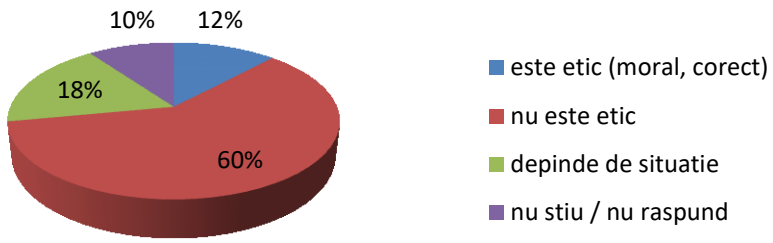

Conform analizei acestei întrebări, 28% şi 24% dintre cetăţeni au răspuns că funcţionarii apără în mod loial prestigiul instituţiei, 34% şi 12% au dat răspunsuri neutre şi 4% dintre persoanele chestionate nu cred ca aceştia creează o imagine bună instituţiei în care lucrează.

15. Pe care dintre practicile de mai jos le consideraţi etice şi pe care nu le consideraţi etice?

VARIANTA DE RĂSPUNS	NR. RĂSPUNSURI	VALOAREA PROCENTUALĂ
Este etic	6	12%
Nu este etic	30	60%
Depinde de situaţie	9	18%
Nu ştiu/ Nu răspund	5	10%

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

La întrebarea cu privire la practicile utilizate de către funcţionarii publici din Primăria Suceava: un funcţionar public rezolvă mai întâi cererea persoanei de la care a primit un cadou şi apoi se ocupă şi de celelalte cereri, chiar dacă celelalte au fost depuse înaintea acesteia; un funcţionar public rezolvă cu prioritate o cerere depusă de o cunoştinţă deşi sunt multe cereri care aşteaptă la rând; un funcţionar public îl promovează într-o funcţie superioară pe fiul prietenului său pentru că are atribuţii de promovare a personalului; un funcţionar public are de ales între a angaja două persoane cu aceeaşi pregătire profesională şi experienţă în muncă şi decide să îl angajeze pe un bărbat în postul de referent, în locul candidatei de etnie romă, pentru că nu poţi avea încredere în romi; un funcţionar public le povesteşte prietenilor ilegalităţile care se fac în instituţia în care lucrează.

Am constatat că un procent de 60% îi reprezintă pe cei care sunt împotriva acestor fapte, adică cele care încalcă etica; 18% sunt de părere că depinde de situaţie, fiind astfel de acord cu astfel de fapte, iar la o diferenţă de 6% se află cei cărora li se pare etic, deci sunt de acord cu faptele de corupţie (12%). În procent de 10% dintre persoanele cărora le-am aplicat chestionarul s-au abţinut să răspundă la această întrebare.

Concluzii

Conform rezultatelor chestionarului şi al interpretării acestora, am sesizat că principalele probleme etice pe care le identifică cetăţenii în cazul funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava sunt legate de respectarea necorespunzătoare, inadecvată, parţială a obligaţiilor de serviciu prevăzute în Fişa postului, de nemulţumirea faţă de calitatea serviciilor publice oferite de Primăria Municipiului Suceava, de abordarea unui comportament relativ profesionist la locul de muncă şi nu în ultimul rând, existenţa unei probleme majore: corupţia.

Dintre cei 50 de cetăţeni chestionaţi, un număr de 30, adică 60% dintre aceştia consideră că funcţionarii publici comit infracţiuni de corupţie,

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

cum ar fi luarea şi darea de mită, iar 42% dintre cei care au răspuns la întrebările chestionarului sunt de părere că doar în unele cazuri vorbim de imparţialitate în exercitarea atribuţiilor de serviciu.

Principiul imparţialităţii arată că funcţionarul public este obligat să ia decizii şi să întreprindă acţiuni în mod imparţial, nediscriminatoriu şi echitabil, fără a acorda prioritate unor persoane sau grupuri în funcţie de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţa politică, avere sau origine socială.

În ceea ce priveşte corupţia, aceasta presupune o formă de abuz de încredere, în general unul care implică puterea publică, în scopul obţinerii unor beneficii private, ce deseori - dar în nici un caz întotdeauna – iau forma banilor.

Considerăm că funcţionarii publici odată numiţi într-o funcţie publică şi odată cu depunerea jurământului, ar trebui să îşi desfăşoare atribuţiile specifice postului cu bună-credinţă, în mod legal, cu respectarea tuturor actelor normative şi a dispoziţiilor acestora şi nu în ultimul rând, să conştientizeze că orice faptă de corupţie atrage răspunderea penală şi sancţiunile prevăzute de Codul penal, adică închisoare, interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta.

References

Buzoianu, C. (2011). *Etică şi deontologie profesională*. Bacău: Ed. Alma Mater.

Dunăreanu, I. (2001). *Corupţia. Studiu interdisciplinar de sociologie juridică*. Târgu Mureş: Ed. Tipomur.

Godeanu, N. (2016). Deontologia comportamentului salariaţilor. Relaţii şi implicaţii. *Revista română de dreptul muncii, 1,* 28-33.

http://www.agenda21.org.ro/download/Studiu%20perceptia%20cetatenilor%20asupra%20coruptiei%20din%20institutiile%20publice.pdf - Percepţia cetăţenilor asupra corupţiei din instituţiile publice: cauze, practici, prevenire;

http://www.anfp.gov.ro/R/Doc/2014/Materiale%20utile/Rapoarte/Raport%20Sem%20II%202012.pdf - RAPORT privind respectarea normelor de conduită a funcţionarilor publici, a standardelor etice şi implementarea procedurilor disciplinare.

Micle, M.I. (2016). Repere teoretice şi practice în evaluarea percepţiei opiniei publice cu privire la lupta împotriva corupţiei. *Revista de psihologie, 72*(3), 241-260.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Profiroiu, M. (1999). *Etică şi corupţie în administraţia publică*. Bucureşti: Ed. Economică.

Rusu, M.-I. (2008). *Funcţionarul public şi corupţia*. Sibiu: Ed. Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu.

Sandu, A. (2012). *Etică şi deontologie profesională*. Iaşi: Ed. Lumen.

Sandu, A. (2014). *Seminarii de etică şi sociologie*. Iaşi: Ed. Lumen.

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

Anexa 1 - Chestionar privind respectarea **valorilor etice prevăzute de Codul de conduită al funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava**

1. Precizaţi genul dumneavoastră:
☐ Feminin ☐ Masculin

2. Precizaţi vârsta dumneavoastră:
☐ Între 18-25 ani ☐Între 26-35 ani ☐Între 36-55 ani ☐Peste 56 ani

3. Precizaţi nivelul de studii:
☐Fără studii ☐Studii medii ☐Studii universitare ☐Studii postuniversitare

4. În ce măsură credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava respectă obligaţiile de mai jos?

	Este respectată în totalitate	Este respectată uneori	Este respectată rar	Nu este respectată	Nu ştiu/ Nu răspund
Funcţionarii publici sunt obligaţi să aibă o atitudine conciliantă şi să evite generarea conflictelor.					
Funcţionarii publici au obligaţia să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credinţă, corectitudine şi amabilitate.					
Funcţionarii publici sunt obligaţi să aibă o atitudine imparţială şi justificată pentru rezolvarea clară şi eficientă a problemelor cetăţenilor.					

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

5. Consideraţi că există corupţie în rândul funcţionarilor publici din Primăria Municipiului Suceava?
☐Da ☐Nu

6. Dacă răspunsul la întrebarea anterioară a fost „Da", în ce proporţie credeţi că există?

_____

7. În opinia dumneavoastră, câţi dintre funcţionarii publici din Primăria Suceava sunt corupţi?

☐a. Aproape toţi ☐b. O mare parte ☐c. O mică parte
☐d. Aproape niciunul ☐e. Nu ştiu/Nu răspund

8. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava au un comportament profesionist la locul de muncă?

1	2	3	4	5
Profesionist				*Neprofesionist*

9. Cum apreciaţi calitatea serviciilor publice de care aţi beneficiat la Primăria Suceava?

1	2	3	4	5
De calitate				*Lipsite de calitate*

10. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava respectă legile în exercitarea atribuţiilor de serviciu?

1	2	3	4	5
Respectă ligile				*Nu respectă legile*

11. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava sunt imparţiali în exercitarea atribuţiilor de serviciu?

1	2	3	4	5
Sunt imparţiali				*Nu sunt imparţiali*

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

12. În general, credeţi că funcţionarii publici din Pimăria Suceava, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, solicită ori acceptă cadouri, servicii, favoruri, invitaţii sau orice alt avantaj?

1	2	3	4	5
Nu solicită şi nu acceptă				*Solicită şi acceptă*

13. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava fac propagandă pentru partidele politice?

1	2	3	4	5
Nu fac propaganda				*Fac propagandă*

14. În general, credeţi că funcţionarii publici din Primăria Suceava apără prestigiul instituţiei prin comportamentul şi limbajul lor?

1	2	3	4	5
Da, apără în mod loial prestigiul instituţiei				*Nu creează o imagine bună instituţie*

15. Pe care dintre practicile de mai jos le consideraţi etice şi pe care nu le consideraţi etice?

	Exemplu de practică utilizată	Este etic (moral,	Nu este etic	Depinde de situaţie	Nu ştiu/Nu
1.	Un funcţionar public rezolvă mai întâi cererea persoanei de la care a primit un cadou şi apoi se ocupă şi de celelalte cereri, chiar dacă celelalte au fost depuse înaintea acesteia.				
2.	Un funcţionar public rezolvă cu prioritate o cerere depusă de o cunoştinţă deşi sunt multe cereri care aşteaptă la rând.				
3.	Un funcţionar public îl promovează într-o funcţie superioară pe fiul prietenului său pentru că are atribuţii de promovare a personalului.				

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03

4.	Un funcţionar public are de ales între a angaja două persoane cu aceeaşi pregătire profesională şi experienţă în muncă şi decide să îl angajeze pe un bărbat în postul de referent, în locul candidatei de etnie romă, pentru că *nu poţi avea încredere în romi*.				
5.	Un funcţionar public le povesteşte prietenilor ilegalităţile care se fac în instituţia în care lucrează.				
6.	Un funcţionar public contrasemnează un document la insistenţele superiorului său ierarhic deşi ştie că documentul nu este corect întocmit.				

How to cite: Palamariu, O.P., Roos, I.R., Vieru, M.M., Matras, B.E., Mandiuc, L. (2018). Respecting the Ethical Values in the Code of Conduct of the Public Servants in the Suceava County City Hall. Logos Universality Mentality Education Novelty, Section: Economy and Administrative Sciences, 3(1), 24-47. https://doi.org/10.18662/lumeneas/03